

Novinky v oblasti prohlížečů

Bohaté žně na poli prohlížečů

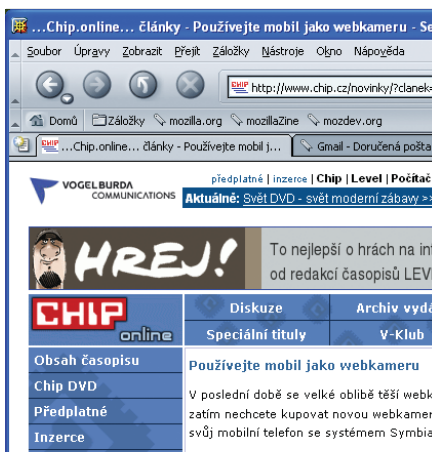
Internet Explorer 6 ještě ani nestačil vyplnit svou žádanku o důchod a už ho z výsluní vytlačuje Firefox. Ale ani tato naděje surfařů to nebude mít lehké. Na záda jí totiž dýchá celá řada následovníků, kteří čekají na její sebemenší zaškobrtnutí. Zpozřdali pak vše sleduje připravující se Internet Explorer 7.

Text: Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net, Michael Eckstein, autor@chip.cz

Není to tak dávno, co Internet Explorer vládl prohlížečům a bez jediného náznaku konkurence mohl diktovat směr vývoje na tomto poli. Pokusů sesadit ho z trůnu bylo nespočetně, ovšem teprve Firefoxu se podařilo otrást sebejistotou Microsoftu natolik, že se vývoj Internet Exploreru dábelky zrychlil. Firefox však nepřinesl jen nervozitu vývojářům IE7 a nový vítr do plachet surfařům. Jeho nejdůležitějším přino-

sem je změna myšlení surfařů samotných. Od objevu více než konkurenceschopného prohlížeče si uživatelé konečně začínají uvědomovat, že „standardně“ nabízené Microsoftem neznamená nejlepší. Dalo by se říci, že Firefox otevřel dveře i pro jiné prohlížeče, které až doposud neměly šanci se prosadit. My jsme se podívali na tři z nich, které pova-

žujeme za možné budoucí konkurenty IE7. Každý z nás představovaných browserů se snaží jít svou cestou a zaujmout jinou skupinu uživatelů. Možná si mezi nimi najdete svého favorita i vy. A abychom potěšili i ty, kteří nedají dopustit na Internet Explorer 6, představíme vám i novou beta verzi (s číslem 2) Internet Exploreru 7.

SeaMonkey: Browser podporující webové standardy.

Vybírejte: SeaMonkey je balíček programů pro práci s Internetem

Novácci mezi prohlížeči

Ještě nedávno byl Internet Explorer téměř synonymem pro internetový prohlížeč. V těchto dnech už má však u běžných uživatelů dobré jméno i konkurenční Firefox a ze zadních pozic útočí i Opera. Jenže to je jen zlomek z nabídky internetových prohlížečů pro operační systém Windows. Pojďme si představit tři jiné a relativně nové internetové prohlížeče: SeaMonkey, Flock a Orca Browser.

SEAMONKEY

Pohrobek Mozilly Suite

Úspěch samostatného prohlížeče Firefox a e-mailového klienta Thunderbird přiměl organizaci Mozilla Foundation po několika →

NAJDETE NA CHIP DVD

➤ Internet Explorer 7 Beta 2

freeware
www.microsoft.com

➤ SeaMonkey 1.01 CZ

freeware
www.czilla.cz

➤ Flock 0.5.14

freeware
www.flock.com

➤ Orca Browser 1.0 RC3

freeware
<http://orcabrowser.free.fr>

→ měsíců souběžného vývoje odpískat projekt balíčku aplikací pro práci s internetem v čele s internetovým prohlížečem. Řeč je o balíčku Mozilla Suite, jehož kořeny sahají až k původnímu Netscapu. Z uživatelů Mozilly Suite se však rekrutoval tým vývojářů, kteří projekt převzali, a tak vznikl prohlížeč SeaMonkey, který svým způsobem navazuje na Mozillu.

SeaMonkey již dávno není jen projektem z vývojářského kruhu. Koncem ledna byla vydána první ostrá verze, označená jako SeaMonkey 1.0. Ta je již určena pro koncové uživatele. Co tedy SeaMonkey umí?

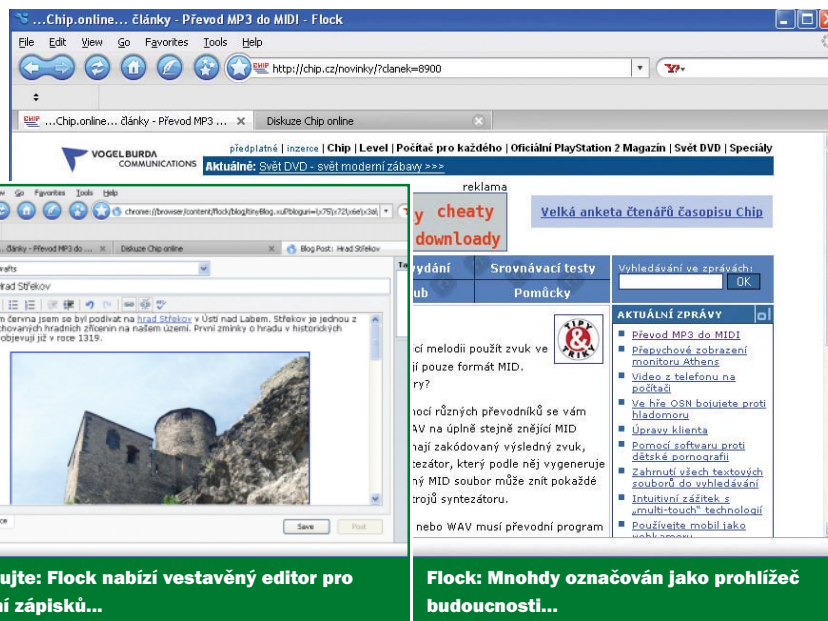
Jedná se o balíček řady navzájem propojených programů pro práci s internetem. Základem je webový prohlížeč využívající stejně jako populární prohlížeč Firefox vykreslovací jádro Gecko, takže jde o relativně bezpečný browser podporující v solidní míře i webové standardy.

Webový prohlížeč z programové kolekce SeaMonkey samozřejmě podporuje dnes tolik populární prohlížení stránek v panelech, a to přibližně na stejné úrovni jako Firefox, takže uživatelům Opery nebo Maxthonu se bude zdát možná až primitivní, ale pořad je lepší než všechny dosavadní pokusy o tabbed-browsing Microsoftu.

Jako Firefox?

Přestože je prohlížeč SeaMonkey na první pohled dosti podobný Firefoxu, pozornějším uživatelům tu bude scházet speciální panel pro vyhledávání. SeaMonkey totiž podobně jako Internet Explorer do šestkové verze kombinuje řádek s adresou s políčkem pro vyhledávání. Stačí místo URL zadat do řádku s adresou hledaná klíčová slova a stisknout tlačítko pro zahájení vyhledávání. Tímto způsobem lze hledat jen přes Google a není možné pohodlně přepínat mezi jednotlivými vyhledávacími jako ve Firefoxu. Trochu neergonomicky působí fakt, že stránku s výsledky hledání nemůžete otevřít pouhým odklepnutím Enterem, ale musíte kliknout na již zmíněné tlačítko.

SeaMonkey jako dnes už většina vyspělých internetových prohlížečů umí blokovat vyskakovací okna, k dispozici je jednoduchý správce stahování, správce webových formulářů a správce hesel, takže komfort je opravdu skvělý, a pokud přecházíte třeba z Firefoxu nebo z Internet Exploreru, neměla by vám chybět žádná klíčová funkce – spíše naopak. Proti Firefoxu zde sice chybí nástroj pro rychlé vymazání všech stop po vašem surfování, na druhou stranu je k dispozici funkce

náhledu tisku, která ve Firefoxu trestuhodně a nepochopitelně chybí.

Něco navíc

Další důležitou součástí balíčku SeaMonkey je e-mailový klient pojmenovaný prostě Mail, ve kterém by se měl uživatel Outlook Expressu nebo Thunderbirdu i přes dosti svérázný výchozí skin snadno zorientovat. Mail podporuje protokoly POP3 a IMAP pro příjem pošty a samozřejmě SMTP pro odesílání e-mailů.

Stejně jako Thunderbird i Mail vyráží do boje proti nevyžádané poště s učícím se antispamovým filtrem, přičemž váš adresář může posloužit jako whitelist, takže se nemusíte bát, že pošta od vašeho kolegy nebo kamaráda skončí ve spamovém koši.

Samozřejmě nemůže chybět filtrování nově došlých e-mailů, vyhledávání v poště a v kontaktech, podpora HTML i striktně textových e-mailů a řada dalších funkcí, které by dobrý poštovní program měl mít. Mail kromě e-mailů poslouží i pro příjem příspěvků z diskusních skupin.

Dalšími částmi balíčku SeaMonkey jsou klasický IRC klient ChatZilla, adresář podobný tomu, který známe z příslušenství Windows, a editor webových stránek, jemuž se budeme věnovat dále.

Jde o tzv. WYSIWYG editor, takže tvorba WWW stránek se příliš neliší od jednoduchého formátování textu v běžném textovém editoru, jako je MS Word. Na stránky lze snadno vkládat i tabulky, i když je pravda, že jejich vizuální návrh je značně limitován a evidentně není prioritou editoru. Nenáročný uživatel si při tvorbě stránek určitě vystačí jen s dobře navrženým panelem nástrojů

a pro ty ostřílenější je tu možnost zasahovat přímo do zdrojového HTML kódu. Pokud znáte program Nvu, neměl by vám editor HTML stránek ze SeaMonkey připadat cizí. Tedy opět až na vzhled.

SeaMonkey je sice dobrý balíček programů pro práci s internetem, avšak s heslem jeho vývojářů, tedy „vše pro internet v jednom“, souhlasit nelze. Velmi mi chybí klasická RSS čtečka, navíc komunikační klient omezený jen na protokol IRC také zrovna není všestranné řešení.

FLOCK

Více než vyšperkovaný Firefox

Flock bývá mnohdy označován jako prohlížeč budoucnosti, protože propojuje svět desktopových programů s internetovými službami mnohem více než doposud známé a rozšířené prohlížeče. Na podobná velká prohlášení je však ještě dost času, protože Flock je v počáteční fázi vývoje a ještě se nedočkal ostré verze pro koncové uživatele. Nicméně vývojové verze určené vývojářům a technologickým nadšencům už mohou dobře posloužit i řadovému uživateli.

Flock vychází z Firefoxu, takže je opět postaven na vykreslovacím jádře Gecko, což zaručuje rychlé vykreslování webových stránek, citelné hlavně u tabulek a tabulkových layoutů.

Vzhled na prvním místě

Na první pohled zaujme tento prohlížeč svým vzhledem, který je kombinací stříbrné →

➔ a světle modré barvy. Vzhled lze pochopitelně změnit formou skinů. Rozvržení okna je velmi podobné Firefoxu, což má za následek jednoduché a příjemné uživatelské rozhraní. Panel vyhledávání je řešen jinak než u Sea-Monkey (opět se podobá spíše Firefoxu). Jako implicitní vyhledávač není nastaven Google, ale konkurenční Yahoo.

Samozřejmostí je podpora prohlížení stránek v panelech, která je z funkčního hlediska srovnatelná s Firefoxem, takže v porovnání s Operou nebo Maxthonem žádná sláva. Jediným výraznějším rozdílem, který lze na tabbed-browsingu prohlížeče Flock oproti Firefoxu pozorovat, je samostatné tlačítko (křížek) pro zavírání každého z panelů, umístěné přímo na ouhu jeho panelu jako u Opery. Firefox má v současné verzi 1.5.x pro zavírání všech panelů jen jedno centrální tlačítko, ale do budoucna se podle testovacích buildů budoucích verzí vydá stejnou cestou jako Opera nebo právě Flock. I když se objevují námitky, že samostatný křížek pro každý panel zbytečně zabírá místo, někteří uživatelé naopak tuto věc vítají jako urychlení práce se záložkami.

Služby zaujmou

Čím si však Flock vysloužil zatím největší pozornost (a to i přes ještě ranou fázi vývoje), je integrace podpory některých oblíbených webových služeb, čímž se propojuje svět desktopového programu a webové služby ještě více, než bylo doposud běžné. Podíváme-li se na množství kvalitních webových programů, jaké v posledních letech chrlí třeba Google (Gmail, Google Reader, Google Earth, Google Calendar apod.), lze bez obav konstatovat, že tudy zřejmě vede cesta do blízke budoucnosti.

Flock například nabízí vestavěný editor pro psaní zápisků do dnes tolik populárních internetových deníčků. Tento editor umí spo-

lupracovat například s redakčními systémy WordPress, Movable či Drupal nebo se službou Blogger.com. Vestavěný editor umí pracovat ve dvou režimech: WYSIWYG a editace zdroje. WYSIWYG nebo-li vizuální mod nabízí jednoduché možnosti formátování textu, podobně jako třeba textový editor Wordpad. Citelně mi chybělo nastavení zarovnání textu. Text je zarovnán doleva a nelze to změnit. Jedinou možností je snad využít druhého modu editoru a potřebné úpravy provést přímo v HTML kódu.

Podpora webových služeb v prohlížeči Flock nepotěší jen bloggery, ale i majitele webových fotoalb, nebo alespoň ty, kteří své fotoalbum hostují na serverech Flickr nebo Photobucket. Právě do tamních fotoalb umí Flock nahrávat (uploadovat) velmi snadno nové fotografie, k čemuž přidává možnost automatické změny velikosti. Ocenil bych například ještě konvertování formátů, ale to už je přece jen na pouhý webový prohlížeč velký nárok. Uvidíme, třeba v dalších verzích již bude.

Celkově Flock příjemně překvapil, a to nejen působivým grafickým prostředím, ale i spoluprací s navzájem si konkurujícími webovými službami a současným zachováním dokonalé jednoduchosti užívání. Doufáme, že se někdy dočkáme ostré verze, která bude pokračovat v dobře započaté cestě.

ORCA BROWSER

Avant Browser bez Internet Exploreru

Třetím prohlížečem, kterému jsem se podíval na zoubek, je Orca Browser, jenž byl v době psaní tohoto článku těsně před vydáním první ostré verze pro koncové uživatele.

Orca Browser má blízko k nadstavbě pro Internet Explorer jménem Avant Browser, ovšem využívá konkurenční vykreslovací jádro Gecko, což má společně s oběma předchozími prohlížeči.

Uživatelské prostředí je trochu komplikovanější a vyžaduje zkušenějšího uživatele. Prohlížeč samozřejmě podporuje prohlížení stránek v panelech, ale lišta pro přepínání mezi panely je ve výchozím nastavení zobrazena pod stránkou ve spodní části okna. To však lze v nastavení změnit, ostatně na umístění této lišty se vás ptá konfigurační průvodce,

který se zobrazí hned při prvním spuštění programu.

Umí i více

Kromě tabbed-browsingu podporuje Orca Browser i klasickou MDI koncepci, a to podobně jako Maxthon nebo Opera. Stránky tak můžete prohlížet nejen v panelech, ale i v jednotlivých oknech v rámci okna hlavního. S dílčími okny lze standardně manipulovat: měnit velikost, maximalizovat a minimalizovat, zavírat a otevírat, rovnat a řadit a podobně. Tlačítka pro operaci s okny jsou umístěna na úrovni hlavní nabídky nad panelem nástrojů v pravé části hlavního okna.

Ani v okně Orca Browseru nechybí políčko pro rychlé vyhledávání na internetu, tentokrát opět s pomocí fulltextového vyhledávače Yahoo. Bohužel nejsou dostupné jiné vyhledávače, takže třeba Google ve výchozím nastavení nemůžete použít.

Panel s oblíbenými položkami je umístěn mezi hlavní nabídkou a tlačítky pro manipulaci s okny. Tam se mu moc prostoru nedostává, takže při správě nebo pouhém procházení oblíbených položek se nevyhnete navigaci v „submenu“.

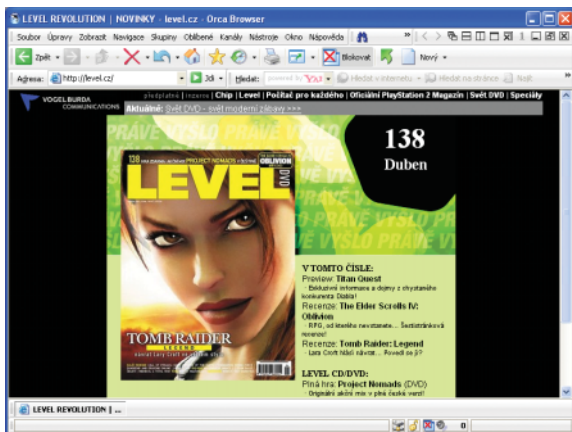
Pokud by vám rozvržení okna nevyhovovalo, lze jednotlivé panely našťásti velmi snadno přemístit tažením myši, což je velké plus.

Orca Browser umí blokovat vyskakovací okna, reklamní prvky na stránkách, flashové animace nebo celé weby. Nechybí funkce pro mazání citlivých údajů. Ty můžete smazat buď všechny, nebo pouze vybrané (např. historie, zadané adresy, cookies, hesla apod.). K dobrému lze tomuto prohlížeči určitě přičíst jednoduchého správce stahování, prohlížeč cookies, podporu řazení otevřených stránek do skupin, skinovatelnost, a dokonce i podporu RSS.

Po počátečních rozpacích mi práce s programem připadala velmi příjemná, a to i přes některé prvky, které poněkud trucovitě vybočují ze zaběhnutých zvyklostí. Určitě nelze Orca Browser ignorovat. Jeho autoři mají zaděláno na dobrý prohlížeč, o kterém ve světě alternativních prohlížečů ještě hodně uslyšíme.

Máme se na co těšit

Jak vidno z předešlých řádků, svět internetových prohlížečů se neomezuje jen na Internet Explorer nebo Firefox. Navíc to, že je nějaký program nový, ještě nemusí znamenat, že je špatný. Ba naopak! Všechny tři popsané prohlížeče mají potenciál zamíchat kartami na „trhu“ s browsery. Stačí jim jen věnovat trochu pozornosti, opravdu si ji totiž zaslouží. ■ ■ ■

Orca Browser: Uživatelské prostředí je komplikovanější.